بحران در زنجیره غذا؛ هزینه تولید بالا رفت، مصرف پایین آمد

بازار کالاهای اساسی در تنگنای عرضه

تعادل | افزایش قیمت کالاهای اساسی و نگرانی از کاهش عرضه محصولات پروتئینی و لبنی، زنجیره تأمین غذا را با چالشی جدی روبرو کرده است. در نشست کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، فعالان این بخش از شکاف فزاینده میان هزینه تولید و قیمت فروش پرده برداشتند؛ به‌طوری که هزینه تولید هر کیلوگرم مرغ زنده به ۲۷۰ هزار تومان رسیده، اما مرغداران آن را با قیمت ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار تومان می‌فروشند. بهای تمام‌شده هر کیلوگرم تخم‌مرغ نیز ۳۳۷ هزار تومان اعلام شده، درحالی که نرخ مورد پذیرش سیاست‌گذار ۲۷۰ هزار تومان است. هم‌زمان، مصرف سرانه لبنیات نیز طی یک سال گذشته ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش یافته است؛ آماری که از یک‌سو فشار هزینه‌ها بر تولیدکنندگان و از سوی دیگر کوچک‌تر شدن سفره خانوارها را نشان می‌دهد.

آشفتگی بازار نهاده‌ها

یازدهمین نشست کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران برگزار شد. در این نشست، فعالان زنجیره دام‌وطیور از مشکلات تامین نقدینگی، افزایش هزینه‌های تولید و واردات، نوسان قیمت نهاده‌ها، محدودیت‌های صادراتی و کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان گفتند و خواستار اصلاح مقررات و پیش‌بینی‌پذیر شدن سیاست‌های تجاری شدند.

کاوه زرگران، رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، در ابتدای نشست با اشاره به تحولات بازار محصولات کشاورزی و دامی، تسویه مطالبات گندم‌کاران و آزاد شدن واردات گندم توسط بخش خصوصی را از اتفاقات مثبت اخیر دانست. به گفته وی، در چارچوب توافق تجاری اوراسیا، برای واردات ۳ میلیون تن گندم و حدود یک‌ونیم میلیون تن جو تخفیف تعرفه‌ای در نظر گرفته شده که با پیگیری‌های انجام‌شده، بخش خصوصی نیز امکان استفاده از آن را پیدا کرده و ترخیص گندم با تعرفه ترجیحی آغاز شده است.

به گفته رییس کمیسیون کشاورزی اتاق تهران، وضعیت فعلی تامین نهاده‌های دامی مناسب است و برای سه تا چهار ماه آینده نگرانی جدی از بابت موجودی نهاده‌ها وجود ندارد. او با اشاره به زیان مرغداران در ماه‌های گذشته، کاهش جوجه‌ریزی را از پیامدهای شرایط موجود دانست و افزود: امکان استفاده از ارز حاصل از صادرات محصولات کشاورزی برای واردات کالاهای گروه یک و دو نیز فراهم شده است.

وی همچنین از توافق بر سر قیمت شیر خام خبر داد و افزود: قیمت هر کیلوگرم شیر خام در دامداری ۶۸ هزار تومان و در کارخانه لبنی ۷۰ هزار تومان تعیین شده است. با این حال، محدودیت‌های صادراتی برای محصولاتی مانند خامه، کره و تخم‌مرغ نگرانی فعالان این بخش را به دنبال داشته است.

وی افزایش قیمت گندم مورد استفاده در تولید ماکارونی از ۲۳ هزار و ۸۵۰ تومان در شهریور به ۶۰ هزار تومان در آبان را نیز نگران‌کننده دانست و خواستار پیگیری موضوع دریافت ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده از واردات گندم مصرف انسانی و امکان جبران آن برای کارخانه‌های آرد شد.

هزینه تولید تخم‌مرغ به ۳۳۷ هزار تومان رسید

فرزاد طلاکش، دبیر فدراسیون طیور ایران، با تاکید بر اینکه مشکل اصلی مرغداران کمبود نهاده نیست، گفت: تامین نقدینگی به مهم‌ترین چالش این صنعت تبدیل شده و طرح‌هایی مانند پالیز و اکوتام نیز نتوانسته‌اند آن را برطرف کنند. واردکنندگان برای فروش اعتباری نهاده‌ها در دوره‌های حدود ۱۰۰ روزه، ماهانه ۵ تا ۷ درصد هزینه مالی از مرغداران دریافت می‌کنند؛ هزینه‌ای که در نهایت به تولیدکننده منتقل می‌شود.

به گفته وی، جوجه‌ریزی در ماه‌های خرداد و تیر دست‌کم ۲۵ درصد بیش از ظرفیت جذب بازار بوده است. همچنین نرخ ارز مبنای تامین کالاهای اساسی از حدود ۱۱۲ هزار تومان در دی‌ماه سال گذشته به حدود ۱۸۹ هزار تومان افزایش یافته، اما مبلغ سبد کالای الکترونیکی خانوار متناسب با آن تغییر نکرده است؛ موضوعی که قدرت خرید و گردش نقدینگی در زنجیره تولید را کاهش داده است.

طلاکش با اشاره به صدور مجوز صادرات ۱۰ هزار تن مرغ در مردادماه گفت: میزان صادرات از سه هزار تن فراتر نرفت و نباید درباره ظرفیت صادراتی این صنعت برآوردهای غیرواقعی داشت. وی افزود: بیش از ۸۰ درصد واحدهای مرغداری گوشتی کمتر از ۳۰ هزار قطعه ظرفیت دارند و توان تحمل زیان‌های طولانی‌مدت را ندارند. در حال حاضر هزینه تمام‌شده هر کیلوگرم مرغ زنده حدود ۲۷۰ هزار تومان است، در حالی که مرغداران محصول خود را با قیمت ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار تومان عرضه می‌کنند.

وی همچنین نسبت به عرضه احتمالی ذخایر مرغ شرکت پشتیبانی امور دام در بهمن‌ماه هشدار داد و گفت: این اقدام می‌تواند در شرایطی که تولیدکنندگان به دنبال جبران زیان‌های خود هستند، فشار مضاعفی بر بازار وارد کند.

محمد مرادی، مدیرعامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن، با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید گفت: یک واحد متوسط مرغ تخم‌گذار با ظرفیت ۱۰۰ هزار قطعه برای آغاز فعالیت به حداقل ۱۵۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد، در حالی که سرمایه در گردش موردنیاز این واحدها در گذشته حدود ۲۵ میلیارد تومان بود. هزینه تامین مالی نیز به ماهانه دست‌کم ۹ درصد رسیده است.

وی هزینه تولید هر کیلوگرم تخم‌مرغ را حدود ۳۳۷ هزار تومان اعلام کرد و افزود: دستگاه‌های مسوول هزینه بالاتر از ۲۷۰ هزار تومان را نمی‌پذیرند، بدون آنکه مبانی محاسباتی این اختلاف روشن باشد. مرادی تاکید کرد تولیدکننده نباید تامین‌کننده یارانه مصرف‌کننده باشد و حمایت از خانوارهای کم‌درآمد باید از طریق سبد غذایی و یارانه هدفمند انجام شود.

داوود رنگی، رییس هیات‌مدیره فدراسیون طیور ایران، نیز فاصله میان قیمت خرید نهاده‌ها و هزینه جایگزینی آنها را از مشکلات تولیدکنندگان دانست و گفت: تولیدکننده نهاده را با نرخ ارز و شرایط مالی گذشته خریداری می‌کند، اما هنگام عرضه محصول با قیمت‌ها و مقررات جدید مواجه می‌شود. این وضعیت محاسبات اقتصادی واحدها را مختل کرده و آنها را در معرض زیان و جریمه‌های نظارتی قرار می‌دهد. وی خواستار اصلاح قوانین سازمان حمایت، مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون تعزیرات شد.

فشار هزینه‌ها بر دامداران و تولیدکنندگان لبنیات

کیوان جعفرپور، نماینده اتحادیه مرکزی دامداران ایران، نقدینگی و تاخیر در پرداخت مطالبات را از مشکلات اصلی دامداران دانست و گفت: قیمت ۶۸ هزار تومانی شیر خام با توجه به افزایش هزینه‌ها ممکن است دیگر پاسخگوی تولید نباشد؛ به‌ویژه آنکه پس از تعیین این نرخ، قیمت سبوس به‌تنهایی حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است.

به گفته وی، دامدار شیر را نقدی عرضه می‌کند، اما ممکن است حدود سه ماه بعد وجه آن را دریافت کند؛ در حالی که برای تامین نهاده و خوراک دام باید هزینه مالی و کارمزد بپردازد.

علی آقابابایی، دبیر کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی گاوداران ایران، نیز با تاکید بر ضرورت توجه همزمان به تولیدکننده و مصرف‌کننده گفت: افزایش قیمت شیر، گوشت، مرغ و تخم‌مرغ فشار بیشتری بر خانوارها وارد می‌کند و دولت باید برای کنترل هزینه نهاده‌ها و عوامل تولید اقدام کند. مهرداد طباطبایی، رییس هیات‌مدیره انجمن دامداران سبک صنعتی کشور، با انتقاد از ضوابط بازارگاه گفت: مقررات فعلی عمدتا بر اساس الگوی دامداری روستایی و مرتعی تنظیم شده و با نیاز واحدهای صنعتی تناسب ندارد. دام‌های شیری و مولد برای تولید حدود دو کیلوگرم شیر در روز به ۳.۵ تا چهار کیلوگرم خوراک نیاز دارند، اما سهمیه‌های بازارگاه پاسخگوی نیاز آنها نیست. برخی واحدها نیز ناچار شده‌اند کنجاله سویا را خارج از بازارگاه و با قیمت ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تومان تهیه کنند. وی خواستار اصلاح سهمیه‌بندی نهاده‌ها بر اساس نوع دام و ظرفیت گله شد و واردات دام مولد، به‌ویژه دام نر، را برای جلوگیری از افت ژنتیکی ضروری دانست. محمدرضا گنجی، مدیرعامل این انجمن نیز کمبود دارو و واکسن را از مشکلات دامداری سبک صنعتی برشمرد و خواستار حمایت از واردات این محصولات شد.

اختلاف قیمت نهاده‌ها و نرخ بازارگاه

محمد جعفری، دبیر انجمن غلات، با اشاره به مصوبه ترخیص کالا در شرایط اضطراری گفت: این مصوبه به دولت ابلاغ شده، اما هنوز به گمرک و دستگاه‌های مرتبط ارجاع نشده است. اجرای آن و ترخیص کالا در برابر ضمانتنامه بانکی می‌تواند بخشی از مشکلات واردکنندگان را کاهش دهد.

وی با تشریح اختلاف هزینه واردات و نرخ‌های بازارگاه افزود: هزینه تمام‌شده ذرت وارداتی از شمال حدود ۶۲ هزار تومان و از جنوب ۷۳ هزار تومان است. بهای تمام‌شده جو حدود ۵۵ هزار تومان و نرخ بازارگاه آن ۴۷ هزار تومان است. همچنین هزینه کنجاله سویا حدود ۱۰۸ هزار تومان برآورد می‌شود، در حالی که نرخ آن در بازارگاه ۸۷ هزار تومان است. به گفته جعفری، این اختلاف قیمت زیان سنگینی به واردکنندگان تحمیل کرده و انگیزه واردات مستمر نهاده‌ها را کاهش می‌دهد. محمد فرید، سخنگوی انجمن صنایع لبنی ایران، نیز از کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی سرانه مصرف لبنیات در یک سال گذشته خبر داد و گفت: هر هشت هزار تومان افزایش قیمت شیر خام می‌تواند به‌طور متوسط حدود یک‌ونیم برابر بر قیمت مصرف‌کننده اثر بگذارد. ضریب تبدیل شیر به ماست حدود یک به یک است و برای تولید هر کیلوگرم پنیر حدود پنج کیلوگرم شیر مصرف می‌شود. وی حاشیه سود صنعت لبنیات را حدود پنج درصد اعلام کرد و افزود: طبق قانون امکان برخورداری از حاشیه سود تا ۱۷ درصد نیز وجود دارد.

نیاز کشور به واردات ۱۱.۵ میلیون تن ذرت

محمودرضا حیدری، مدیرکل دفتر بهبود تغذیه و جایگاه دام وزارت جهاد کشاورزی، تامین امنیت غذایی و پروتئین موردنیاز کشور را اولویت این معاونت دانست و گفت: تامین نقدینگی واحدهای مرغداری، دامداری و کارخانه‌های خوراک دام از سال گذشته و پس از آزادسازی نرخ ارز پیگیری شده است.

به گفته وی، در سال ۱۴۰۴ حدود ۱۹ میلیون تن نهاده از طریق بازارگاه خریداری شد و نیاز کشور برای سال ۱۴۰۵ با احتساب تولید داخلی حدود ۲۵ میلیون تن برآورد می‌شود. حیدری نیاز سالانه کشور به ذرت را ۱۲.۵ میلیون تن اعلام کرد که با توجه به تولید داخلی حدود یک میلیون تنی، باید نزدیک به ۱۱.۵ میلیون تن آن وارد شود. وی همچنین نیاز سالانه به کنجاله سویا و سایر کنجاله‌های روغنی را حدود ۵.۲ میلیون تن اعلام کرد، در حالی که تولید داخلی این محصولات تنها ۲۸۵ هزار تن است. نیاز کشور به جو نیز حدود ۷.۲ میلیون تن برآورد می‌شود که با تولید داخلی نزدیک به چهار میلیون تن، حدود ۳.۵ میلیون تن آن باید از محل واردات تامین شود.

حیدری از برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی برای کاهش وابستگی به واردات و استفاده از منابع جایگزین پروتئینی مانند کنجاله آفتابگردان، کلزا، سورگوم و پنبه‌دانه خبر داد. وی همچنین گفت: سال گذشته از حدود ۱۱ میلیون تن ذرت وارداتی، نزدیک به ۸۰ درصد تراریخته و ۲۰ درصد غیرتراریخته بوده است. به گفته او، حدود ۳۲ میلیارد مترمکعب آب مجازی نیز از طریق واردات نهاده‌های دامی وارد کشور می‌شود.

کاهش تقاضای گوشت قرمز و ضرورت اصلاح سیاست‌ها

امیر طاهری یگانه، مشاور معاون وزیر در امور پرورش و بهبود تولیدات دامی، وضعیت تولید شیر و گوشت قرمز را نسبتا باثبات ارزیابی کرد و گفت: ظرفیت تولید شیر کشور سالانه حدود یک میلیون تن افزایش می‌یابد و نزدیک به ۹۰ درصد نیاز گوشت قرمز نیز در داخل تامین می‌شود. وی توسعه دام سبک صنعتی را راهکاری برای جبران کسری تولید گوشت قرمز دانست و نسبت به صادرات شتاب‌زده دام سبک هشدار داد.

در مقابل، فرهاد آگاهی، نایب‌رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، با اشاره به کاهش حدود ۷۰ درصدی تقاضای گوشت قرمز گفت: این افت تقاضا باید در ارزیابی وضعیت تولید و واردات مورد توجه قرار گیرد. وی خواستار حمایت هدفمند از مصرف‌کنندگان و فراهم شدن امکان عرضه محصول با سود منطقی برای تولیدکنندگان شد.

سیدجلال طیبا طیبا، عضو هیات‌مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور، نیز با اشاره به مبنای ۱۱۲ هزار تومانی نرخ ارز در بودجه سال ۱۴۰۵، خواستار شفاف‌سازی درباره محل هزینه‌کرد درآمد مازاد دولت ناشی از افزایش نرخ ارز شد.

سیدمحمدرضا مرتضوی، رییس هیات‌مدیره کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران، نیز محدودیت حاشیه سود ۱۵ درصدی را مانعی برای تشکیل سرمایه در بنگاه‌ها دانست و گفت: طولانی شدن فرآیندهای اداری بازارگاه، گاهی ثبت کالا و فراهم شدن امکان خریدوفروش آن را ماه‌ها به تاخیر می‌اندازد. وی خواستار اصلاح فوری موانع اجرایی و تعیین زمان‌بندی مشخص برای رفع مشکلات واحدهای صنعتی شد.

در جمع‌بندی این نشست، حاضران بر ضرورت عبور از سیاست‌های مقطعی و حرکت به سمت نظامی شفاف و قابل پیش‌بینی در زنجیره دام و طیور تاکید کردند. به اعتقاد فعالان این بخش، تامین سرمایه در گردش، اصلاح سازوکار بازارگاه، متناسب‌سازی قیمت نهاده‌ها با هزینه واردات، بازنگری در مقررات تجاری و حمایت هدفمند از مصرف‌کنندگان، از الزامات تداوم تولید و حفظ امنیت غذایی کشور است.

بر اساس اعلام سازمان توسعه تجارت ایران:

عمان؛ شریک تجاری ایران و دروازه ورود به بازارهای منطقه

تجارت ایران و عمان در سال‌های اخیر، با وجود محدودیت‌های بانکی و چالش‌های حمل‌ونقل، روندی رو به رشد داشته است. افزایش صادرات ایران به این کشور و گسترش همکاری‌های تجاری و گمرکی، عمان را به یکی از بازارهای مهم صادراتی ایران و در عین حال مسیری برای دسترسی به بازارهای منطقه تبدیل کرده است؛ ظرفیتی که بهره‌برداری از آن، به رفع موانع مبادلات مالی و تقویت زیرساخت‌های تجاری وابسته است.

بر اساس اعلام سازمان توسعه تجارت ایران، ارزش صادرات کشور به عمان در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ به یک میلیارد و ۱۶۴ میلیون دلار رسید. این رقم در مقایسه با ۹۴۸ میلیون دلار مدت مشابه سال گذشته، از رشد ۲۳ درصدی صادرات حکایت دارد و نشان می‌دهد بازار عمان همچنان از ظرفیت قابل توجهی برای پذیرش کالاهای ایرانی برخوردار است.

اهمیت روابط تجاری دو کشور تنها به صادرات مستقیم محدود نمی‌شود. موقعیت جغرافیایی عمان در جنوب تنگه هرمز، دسترسی به آب‌های آزاد و برخورداری از بنادر مهم، این کشور را به یکی از مسیرهای راهبردی تجارت منطقه‌ای تبدیل کرده است. در همین زمینه، آمار مرکز ملی آمار و اطلاعات عمان نشان می‌دهد ایران در هشت‌ماهه نخست سال ۲۰۲۶ بزرگ‌ترین مقصد صادرات مجدد این کشور بوده است. ارزش صادرات مجدد عمان به ایران در این دوره به ۳۴۲ میلیون ریال عمانی رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۹/۶ درصد افزایش داشته است.

صادرات مجدد به معنای ارسال دوباره کالاهایی است که لزوماً در عمان تولید نشده‌اند. از این رو، این رقم را نباید با صادرات مستقیم کالاهای عمانی به ایران یکسان دانست؛ با این حال، جایگاه ایران در این بخش نشان‌دهنده اهمیت مسیرهای تجاری دو کشور و ظرفیت عمان در نقش‌آفرینی به‌عنوان مرکز توزیع کالا در منطقه است. رشد مبادلات در شرایطی اتفاق افتاده که دو کشور برای تسهیل تجارت، گام‌هایی در زمینه توافق‌های حقوقی و گمرکی برداشته‌اند. بر اساس آمار وزارت تجارت، صنعت و توسعه سرمایه‌گذاری عمان، حجم مبادلات تجاری ایران و عمان در سال ۲۰۲۴ به ۵۱۲/۱ میلیون ریال عمانی، معادل حدود یک میلیارد و ۳۳۰ میلیون دلار، رسید؛ رقمی که در مقایسه با ۳۳۵/۸ میلیون ریال عمانی در سال ۲۰۲۳، رشد ۵۲ درصدی داشته است.

از مهم‌ترین تحولات در این زمینه، امضای موافقت‌نامه تجارت ترجیحی دو کشور در ۲۷ مه ۲۰۲۵ در مسقط است. این توافق که در سپتامبر همان سال به تصویب عمان رسید، برای گروهی از کالاهای دارای مبدأ ایران و عمان امتیازات تعرفه‌ای متقابل در نظر گرفته است. همچنین توافق همکاری و مساعدت متقابل اداری در امور گمرکی با هدف تسهیل تبادل اطلاعات و بهبود فرآیندهای ترخیص کالا به امضا رسیده است. اجرای موثر این توافق‌ها می‌تواند هزینه‌های تجاری را کاهش دهد و قدرت رقابت صادرکنندگان دو کشور را افزایش دهد.

در این میان، محصولات غذایی و کشاورزی، مصالح ساختمانی، مواد معدنی، محصولات پتروشیمی و شیمیایی، دارو و تجهیزات پزشکی، ماشین‌آلات و خدمات فنی و مهندسی از جمله ظرفیت‌های صادراتی ایران به بازار عمان محسوب می‌شوند. علاوه بر این، استفاده از موقعیت عمان برای توزیع و بازصادرات کالا به سایر بازارهای منطقه نیز می‌تواند فرصت تازه‌ای برای فعالان اقتصادی ایران ایجاد کند؛ البته تحقق این هدف مستلزم شناخت قواعد مبدأ کالا و مقررات گمرکی کشورهای مقصد است.

باوجوداین ظرفیت‌ها، محدودیت‌های بانکی همچنان یکی از مهم‌ترین موانع توسعه تجارت دو کشور به شمار می‌رود. دشواری انتقال ارز، محدودیت روابط کارگزاری بانکی و هزینه استفاده از مسیرهای غیرمستقیم پرداخت، فرآیند تسویه معاملات را طولانی‌تر و هزینه تمام‌شده صادرات را بیشتر می‌کند. نوسانات نرخ ارز، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه و رقابت شرکت‌های خارجی نیز از دیگر عواملی است که حضور پایدار صادرکنندگان ایرانی در بازار عمان را دشوار می‌سازد.

از سوی دیگر، توسعه روابط تجاری تنها با افزایش صادرات امکان‌پذیر نیست و به شناخت دقیق مقررات وارداتی، استانداردهای فنی و بهداشتی، الزامات بسته‌بندی و برچسب‌گذاری و ایجاد شبکه‌های توزیع مناسب در بازار مقصد نیاز دارد. در این مسیر، توسعه خطوط منظم دریایی، تقویت اتصال بنادر و تسهیل مبادلات مالی می‌تواند نقش موثری در کاهش هزینه و زمان تجارت ایفا کند.

در مجموع، رشد ۲۳ درصدی صادرات ایران به عمان در نیمه نخست سال ۱۴۰۵، افزایش صادرات مجدد این کشور به ایران و توافق‌های تجاری و گمرکی دو طرف، نشان‌دهنده ظرفیت قابل توجه توسعه همکاری‌های اقتصادی است. با این حال، تبدیل این ظرفیت به رشد پایدار، نیازمند رفع موانع بانکی و لجستیکی، استفاده عملی از امتیازات تجارت ترجیحی و حضور هدفمند بخش خصوصی در بازار عمان است. در چنین شرایطی، عمان می‌تواند فراتر از یک مقصد صادراتی، به سکویی برای توسعه فعالیت تجار ایرانی و دسترسی آنها به بازارهای منطقه تبدیل شود.

اخبار

ایجاد مسیر اختصاصی انتقال کامیون در دوغارون برای حمل یکسره کالا

با هدف اجرای مصوبه حمل یکسره کالا، منطقه آزاد دوغارون مسیر اختصاصی انتقال کامیونها به محوطه گمرک ایجاد می کند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، در پی ابلاغ مصوبه رییس جمهور برای اجرای طرح حمل یکسره کالا و حذف توقف‌های غیرضروری در مرزها، منطقه آزاد دوغارون از ایجاد مسیر اختصاصی برای انتقال کامیون‌های مشمول این طرح به محوطه گمرک خبر داد.

این تصمیم در نشست مشترک مسوولان منطقه آزاد دوغارون و نماینده استاندار خراسان رضوی با هدف بررسی موانع لجستیکی و گمرکی اجرای مصوبه اتخاذ شد. مطابق تصمیم اتخاذ شده یک مسیر اختصاصی و یکسره از در ورودی منطقه آزاد تا محوطه گمرک برای تردد کامیون‌های مشمول طرح ایجاد و از سایر مسیرها تفکیک می‌شود.

این اقدام با هدف تسهیل جریان ترانزیت، کاهش توقف کامیون‌ها و هزینه‌های حمل‌ونقل و تسریع در جابه‌جایی کالا در مرز دوغارون انجام می‌شود.

مصوبه حمل یکسره کالا ۱۶ مهرماه ۱۴۰۵ با ابلاغ رییس جمهور و با هدف حذف توقف‌های غیرضروری در مرزها، انتقال تشریفات اصلی گمرکی به مقصد و کاهش زمان و هزینه تجارت وارد مرحله اجرا شد. طبق این مصوبه کالا می‌تواند از مبادی ورودی و خروجی مجاز به سایر اماکن گمرکی مجاز منتقل شود و تشریفات اصلی گمرکی از جمله ارزیابی، اخذ مجوزها و مراحل نهایی ترخیص در گمرک مقصد انجام گیرد.

همچنین مطابق این تصویب‌نامه، توقف کالا در مرز برای نمونه‌برداری‌های قرنطینه‌ای دامی و گیاهی حداکثر دو ساعت مجاز.

چراغ سبز وزارت صمت به توسعه «تولید بدون کارخانه»

وزارت صمت در پیش‌نویس دستورالعمل تولید بدون کارخانه، شرایط صدور، تمدید و ابطال این گواهی را تشریح کرد؛ مجوزی که بر پایه قرارداد با واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری صادر می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، وزارت صنعت، معدن و تجارت در پیش‌نویس دستورالعمل تولید بدون کارخانه، ضوابط و شرایط صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه را تشریح کرده است. بر اساس این پیش‌نویس، متقاضیان حقیقی و حقوقی می‌توانند با ثبت درخواست در درگاه ملی مجوزهای کشور و ارایه مدارک و مستندات لازم، نسبت به دریافت این گواهی اقدام کنند.

بر اساس مفاد دستورالعمل، صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه برای اشخاص حقوقی مستلزم ثبت شرکت و برای متقاضیان، مستلزم داشتن دفتر کار ملکی یا استیجاری با کاربری اداری، تجاری یا خدماتی است. همچنین متقاضی باید قرارداد معتبر تولید محصول با حداقل یکی از واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری ارایه کند. واحد تولیدی طرف قرارداد نیز باید از توان و ظرفیت خالی کافی و مجوزهای لازم برای تولید محصولات موضوع قرارداد برخوردار باشد.

مطابق این دستورالعمل، قرارداد تولید باید شامل مشخصات محصولات، ظرفیت اسمی، کد آیسیک، حجم و نوع محصولات، مشخصات فنی، تعهدات طرفین و نحوه ارایه و تأیید آمار تولید باشد. همچنین در مواردی که تولید محصول مستلزم ثبت علامت تجاری است، ارایه برند از سوی متقاضی در دریافت گواهی الزامی خواهد بود.

مرجع صدور این گواهی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان محل استقرار دفتر کار متقاضی است. پس از ثبت درخواست و بررسی مدارک و انجام بازدیدهای لازم از محل واحد صنعتی، گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه برای رشته فعالیت موردنظر صادر می‌شود. همچنین به ازای هر قرارداد معتبر با واحدهای تولیدی مختلف، یک گواهی جداگانه صادر خواهد شد.

بر اساس مفاد دستورالعمل، مدت اعتبار گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه متناسب با مدت قرارداد، حداقل یک سال و حداکثر سه سال تعیین شده است. تمدید گواهی نیز منوط به معتبر بودن قراردادهای ارایه‌شده و ثبت و تأیید آمار ماهانه تولید در سامانه خواهد بود.

دارندگان این گواهی موظف‌اند مشخصات قراردادها و میزان تولید محصولات هر واحد صنعتی را به‌صورت ماهانه در سامانه ثبت کنند. تأیید این اطلاعات بر عهده واحد صنعتی طرف قرارداد و مسوولیت صحه‌گذاری آمار ثبت‌شده بر عهده اداره کل محل استقرار واحد تولیدی است.

طبق دستورالعمل، دارندگان گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه در صورت ارایه برند و ثبت حداقل یک دوره یک‌ساله آمار تولید در سامانه، می‌توانند در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط از برخی خدمات و مزایای پیش‌بینی‌شده برای واحدهای دارای پروانه بهره‌برداری، از جمله تسهیلات سرمایه در گردش، مجوزهای ثبت سفارش واردات مواد اولیه و واسطه‌ای تولید، ورود موقت و سهمیه مواد اولیه و ارز بهره‌مند شوند.

البته اولویت در تخصیص ارز و سهمیه مواد اولیه با دارندگان پروانه بهره‌برداری، کارت شناسایی و گواهی فعالیت صنعتی وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود.

در این پیش‌نویس، شرایط تعلیق و ابطال گواهی نیز مشخص شده است. صدور دستور قضایی، ثبت نکردن آمار تولید به مدت شش ماه متوالی، مراجعه نکردن برای تمدید پس از پایان اعتبار گواهی، وجود ایراد در مجوز و ارایه اسناد خلاف واقع از جمله موارد تعلیق گواهی محسوب می‌شوند.

همچنین درخواست کتبی دارنده گواهی با موافقت اداره کل و مشروط به نداشتن تعهدات، یا سپری شدن سه ماه از زمان تعلیق و مراجعه نکردن متقاضی برای تعیین تکلیف، از جمله شرایط ابطال گواهی اعلام شده است.

این دستورالعمل همچنین بر رعایت استانداردهای اجباری و ضوابط فنی و بهداشتی برای تولید و عرضه محصولات مشمول تأکید دارد و مسوولیت رعایت الزامات مربوط را بر عهده دارنده گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه قرار داده است.

رویداد

افتتاح رسمی دفتر نمایندگی اتاق تهران در خورگوس

دفتر نمایندگی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در خورگوس، همزمان با اعزام هیات تجاری اتاق تهران به چین و با حضور رییس و دبیر کل اتاق تهران و مدیران اتاق بازرگانی بین‌المللی خورگوس افتتاح شد. در این مراسم، جلیل ادیبی به عنوان نماینده اتاق تهران در خورگوس معرفی شد. راه‌اندازی این دفتر در راستای اجرای تفاهم‌نامه همکاری میان دو اتاق و با هدف گسترش تعاملات تجاری، تبادل اطلاعات اقتصادی، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تسهیل ارتباط میان فعالان اقتصادی ایران و چین صورت گرفته است. اتاق تهران و اتاق بازرگانی بین‌المللی خورگوس سال گذشته با امضای تفاهم‌نامه‌ای، بر تبادل هیات‌های تجاری، معرفی ظرفیت‌های اقتصادی، توسعه همکاری‌های لجستیکی و ایجاد دفاتر نمایندگی در دو کشور توافق کردند. در همین چارچوب، دفتر نمایندگی اتاق خورگوس مردادماه امسال در تهران افتتاح شد و اکنون دفتر اتاق تهران نیز در خورگوس آغاز به کار کرده است. جلیل ادیبی، نماینده اتاق تهران در خورگوس، با اشاره به محورهای همکاری دو طرف گفت: برقراری ارتباط میان بنگاه‌های اقتصادی، تسهیل حمل‌ونقل و لجستیک، تبادل اطلاعات درباره قوانین و مقررات تجاری و گمرکی، اعزام هیات‌های تجاری و برگزاری نمایشگاه‌های مشترک از جمله برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در این همکاری است. وی همچنین با اشاره به ظرفیت‌های اقتصادی منطقه سین کیانگ در حوزه تجهیزات فنی، کشاورزی مدرن و تجارت الکترونیک، از اقدامات سه ماه گذشته برای توسعه همکاری در حوزه اقتصاد دیجیتال، تقویت توانمندی فعالان تجارت الکترونیک و گسترش ارتباطات گمرکی خبر داد. به گفته ادیبی، دفتر نمایندگی اتاق تهران صرفاً یک دفتر اداری نیست و زمینه همکاری با طرف چینی در حوزه‌های سرمایه‌گذاری، انرژی، صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی را فراهم می‌کند. خورگوس در مرز چین و قزاقستان و در مسیر اتصال شبکه‌های ریلی شرق به غرب قرار دارد و به عنوان یکی از نقاط مهم ترانزیت کالا میان چین، آسیای مرکزی و اروپا شناخته می‌شود. بهره‌گیری از ظرفیت این بندر خشک می‌تواند به کاهش زمان و هزینه حمل‌ونقل، تنوع‌بخشی به مسیرهای تجاری ایران و تقویت ارتباط با شبکه حمل‌ونقل اوراسیا کمک کند.

۱۲۰ هزار خودرو اسقاط شد

مدیر ستاد نوسازی ناوگان از استمرار اسقاط روزانه هزار و ۲۰۰ خودروی فرسوده خبر داد و گفت: از ابتدای سال تا امروز (۲۳ آبان ۱۴۰۵)، ۱۲۰ هزار خودروی فرسوده اسقاط شده است. به گزارش خبرگزاری مهر، محمدصادق حاتمی از استمرار اسقاط روزانه هزار و ۲۰۰ خودروی فرسوده خبر داد و گفت: از ابتدای سال تا امروز (۲۳ آبان ۱۴۰۵)، ۱۲۰ هزار خودروی فرسوده اسقاط شده است. خروج این تعداد خودروی فرسوده از ناوگان حمل و نقل کشور در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته تغییری نداشته است. مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل و نقل و اسقاط خودروهای فرسوده با بیان اینکه در ۶ ماهه نخست امسال به دلیل شرایط جنگی کشور، اسقاط فرسوده‌ها با روند کندی مواجه شده بود، ادامه داد: در نیمه نخست امسال حدود ۶۰ هزار خودروی فرسوده اسقاط شده است و از شهریور ماه با اصلاح آیین نامه ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، اسقاط روزانه ۳۴۰ دستگاه خودروی فرسوده به‌طور میانگین به هزار و ۲۰۰ دستگاه در روز رسیده است. به گفته حاتمی، اسقاط خودروهای فرسوده بار شد ۳۰۰ درصدی همراه بوده است، به‌طوری که بعضی از روزها اسقاط خودروهای فرسوده به روزانه حدود ۲ هزار دستگاه می‌رسد، البته این تعداد اسقاط فرسوده‌ها در برخی روزها به هزار دستگاه نیز کاهش یافت، اما به‌طور میانگین روزانه هزار و ۲۰۰ خودروی فرسوده از رده خارج می‌شود. وی در مصاحبه تلویزیونی با بیان اینکه سال ۱۴۰۴ تعداد ۲۰۵ هزار خودروی فرسوده اسقاط شده است، افزود: در صورت تداوم اسقاط فرسوده‌ها با همین روند، تا پایان سال تعداد ۲۵۰ هزار خودروی فرسوده از ناوگان حمل‌ونقل کشور خارج خواهند شد یعنی اسقاط امسال در مقایسه با سال گذشته ۲۰ درصد افزایش خواهد داشت. مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل و نقل و اسقاط خودروهای فرسوده از صفر شدن انباشت گواهی اسقاط خودروهای فرسوده خبر داد و گفت: در سال ۱۴۰۳ تعداد ۳۵۰ هزار خودروی فرسوده اسقاط شد که با بیشترین میزان انباشت گواهی اسقاط یعنی ۳۸۰ هزار گواهی مواجه شدیم، این در حالی است که بر اساس آیین نامه قبلی ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، نیاز به گواهی اسقاط سالانه ۳۰۰ هزار گواهی اسقاط بود. به گفته حاتمی، در حال حاضر تعداد محدودی گواهی اسقاط برای متوقف نشدن شماره گذاری خودروهای تولیدی، انباشت شده است، البته جهش روزانه اسقاط خودروهای فرسوده صرفا اصلاح آیین نامه ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو نبوده است بلکه میزان مصرف گواهی اسقاط توسط خودروسازان و واردکنندگان خودرو افزایش یافت و در حال حاضر انباشت گواهی اسقاط مراکز اسقاط خودروهای فرسوده به صفر رسیده است و همین امر موجب بازگشت سرمایه به این مراکز و افزایش اسقاط خودرو شده است.

۱۰۰ نماینده وارد کننده کالای اساسی از پورمحمدی درخواست جلسه فوری کردند

نمایندگان بیش از ۱۰۰۰ شرکت دارای مطالبات ارزی، خواستار دیدار فوری با رییس سازمان برنامه و بودجه شدند. به گزارش خبرگزاری مهر، نمایندگان شرکت‌های بازرگانی، تولیدی و فعال در زنجیره تأمین کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی، در نامه‌ای به سیدحمید پورمحمدی، معاون رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه، خواستار برگزاری جلسه حضوری و فوری برای بررسی مطالبات ارزی تعیین تکلیف‌نشده شدند. در این نامه با اشاره به وجود بیش از یک‌هزار شرکت دارای مطالبات ارزی تعیین تکلیف‌نشده آمده است که تداوم این وضعیت، مشکلات جدی در فعالیت اقتصادی و تجاری شرکت‌ها ایجاد کرده و تأمین منابع مالی، ایفای تعهدات تجاری و استمرار فعالیت در زنجیره تأمین کالاهای مورد نیاز کشور را با محدودیت مواجه کرده است. امضاکنندگان نامه با درخواست تعیین زمان و مکان ملاقات در روز شنبه ۲۳ آبان‌ماه، اعلام کرده‌اند که آمادگی دارند یکصد نفر از نمایندگان این شرکت‌ها را برای تشریح مشکلات و ارایه راهکارهای تسریع در تعیین تکلیف مطالبات ارزی معرفی کنند.